

PRESSMEDDELANDE

VISBY DEN 4 JULI 2012

Skolelevers drogvanor 2012: Positiv utveckling när det gäller ungas konsumtion av alkohol, narkotika och tobak

Färre elever dricker alkohol, den ökning vi sett i narkotikaanvändning bland pojkar de senaste åren har avstannat och den långsamt sjunkande trenden i tobaksanvändning håller i sig. Det visar siffror från 2012 års drogvanundersökning som CAN presenterar idag. De största förändringarna gäller alkohol.

- Vi ser att debutåldern för alkohol har blivit högre, att konsumtionen gått ner och att den utvecklingen har gått hand i hand med skadeutvecklingen, säger CANs direktör Håkan Leifman i en kommentar. Det är första gången vi analyserar skadeutvecklingen och vi kan se att den minskade alkoholkonsumtionen starkt har bidragit till en lägre nivå av självrapportade alkoholproblem både i grundskolans år 9 och i gymnasiet år 2.

Tidig debut halverad

Andelen pojkar i grundskolans år 9 som debuterat med alkohol före 13 års ålder har halverats under de senaste tio åren, från 22 procent 2002 till drygt tio procent 2012. Flickorna har haft en i det närmaste identisk utveckling under samma period, från 19,4 till 8,9 procent.

När det gäller genomsnittlig årskonsumtion bland pojkar i gymnasiet år 2 har den sjunkit från 7,1 liter ren alkohol per år sedan 2004 (då gymnasieundersökningarna startade) till 5,7 liter 2012. För flickorna har den sjunkit från 4,1 liter till 3,5 liter under samma period.

Alkoholrelaterade problem minskar

För att kunna beräkna ungas upplevda problem och skador till följd av alkoholkonsumtion används ett index. Indexet tar upp 13 problem/skador som kan uppstå i samband med att man dricker alkohol, exempelvis att man haft oönskat sex eller råkat i slagsmål. Skadeindexet har bland pojkarna i grundskolans år 9 minskat från 12,3 toppåret 2001 till 7,9 år 2012, alltså en minskning med ca 35 procent. Motsvarande minskning finns också bland flickor under samma period, en minskning på 29 procent - från 12,8 till 9,1. Även i gymnasiet finns tydliga minskningar.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, är en ideell förening som har till uppgift att sprida information om alkohol och andra droger. Våra återkommande nationella undersökningar är Skolelevers drogvanor, Drogutvecklingen i Sverige och Narkotikatillgängligheten i Sverige. CAN genomför även lokala och regionala undersökningar på uppdrag av kommuner och län.

Smuggelsprit mindre vanligt

Andelen som uppger att de druckit hembränt eller smuggelsprit de senaste tolv månaderna har också sjunkit både för pojkar och flickor i grundskolan och gymnasiet, med undantag för en mindre ökning i andelen flickor på gymnasiet som druckit insmugglad cider.

Små eller inga förändringar när det gäller tobak och narkotika

Tobaksvanorna för pojkar i grundskolans år 9 och i gymnasiets år 2 är i stort sett oförändrade, flickorna i både grundskolan och gymnasiet visar på nedgång både när det gäller rökning och snusning.

I grundskolans år 9 är det 8,9 procent av pojkarna (10,1 procent 2011) som uppger att de använt narkotika någon gång. Andelen som använt narkotika de senaste 30 dagarna är 3 procent (3% 2011). Bland flickorna är det 5,6 procent (6,7% 2011) som uppger att de använt någon gång, 1 procent (2 % 2011) de senaste 30 dagarna.

Andelen pojkar i gymnasiets år 2 som någon gång använt narkotika ligger på 19,8 procent (20,2% 2011), andelen som använt narkotika de senaste 30 dagarna ligger på 5 procent (6% 2011). Andelen flickor i gymnasiets år 2 som någon gång använt narkotika ligger på 14,6 procent (13,5% 2011), andelen som använt narkotika de senaste 30 dagarna är 3 procent (2% 2011).

Bakgrund

Sedan 1971 har det genomförts årliga undersökningar av skolungdomars alkohol-, narkotika-, tobaks- och sniffningsvanor. Sedan 1986 ansvarar CAN för undersökningarna, som har utförts på riksrepresentativa urval i årskurs 9 och i år 2 på gymnasiet. Undersökningarna genomförs som anonyma gruppenkäter i klassrummen. I 2012 års undersökning deltog sammanlagt 4633 elever från årskurs 9 och 3436 elever från gymnasiets år 2. I detta pressmeddelande redovisas preliminära resultat. En fullständig rapport publiceras i november 2012.

Presentationer och diagram från seminariet i Almedalen finns att ladda ner på www.can.se.

För mer information:

Clara Henriksson, utredare, 08-412 46 26, clara.henriksson@can.se
Håkan Leifman, direktör, 08-412 46 06, hakan.leifman@can.se

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, är en ideell förening som har till uppgift att sprida information om alkohol och andra droger. Våra återkommande nationella undersökningar är Skolelevers drogvanor, Drogutvecklingen i Sverige och Narkotikatillgängligheten i Sverige. CAN genomför även lokala och regionala undersökningar på uppdrag av kommuner och län.

Intensivkonsumtion av alkohol l ggr i månader eller oftare								
	Grundskolans år 9				Gymnasiets år 2			
	Pojkar		Flickor		Pojkar		Flickor	
2000	31		26		-	-	-	-
2001	31		26		-	-	-	-
2002	29		25		-	-	-	-
2003	26		24		-	-	-	-
2004	26		23		49		38	
2005	25		23		50		42	
2006*	24	28	22	27	51	55	42	47
2007		24		23		52		43
2008		25		25		51		43
2009		24		23		47		42
2010		21		20		48		45
2011		19		20		47		39
2012		16		17		42		37

* Utformningen av undersökningen ändrades 2006 då hälften av eleverna fick besvara formuläret enligt den gamla utformningen och andra hälften den nya.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, är en ideell förening som har till uppgift att sprida information om alkohol och andra droger. Våra återkommande nationella undersökningar är Skolelevers drogvanor, Drogutvecklingen i Sverige och Narkotikatillgängligheten i Sverige. CAN genomför även lokala och regionala undersökningar på uppdrag av kommuner och län.

Använt narkotika de senaste 30 dagarna								
	Grundskolans år 9				Gymnasiets år 2			
	Pojkar		Flickor		Pojkar		Flickor	
2000	2		2		-	-	-	-
2001	3		2		-	-	-	-
2002	3		2		-	-	-	-
2003	2		2		-	-	-	-
2004	3		2		4		3	
2005	2		2		5		3	
2006*	3	3	2	1	5	4	3	2
2007		2		1		4		2
2008		3		1		4		2
2009		4		1		5		2
2010		4		2		6		3
2011		3		2		6		2
2012		3		1		5		3

* Utformningen av undersökningen ändrades 2006 då hälften av eleverna fick besvara formuläret enligt den gamla utformningen och andra hälften den nya.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, är en ideell förening som har till uppgift att sprida information om alkohol och andra droger. Våra återkommande nationella undersökningar är Skolelevers drogvanor, Drogutvecklingen i Sverige och Narkotikatillgängligheten i Sverige. CAN genomför även lokala och regionala undersökningar på uppdrag av kommuner och län.

Tobaksanvändning								
	Grundskolans år 9				Gymnasiets år 2			
	Röker dagligen		Snusar dagligen		Röker dagligen		Snusar dagligen	
	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor
2000	10	16	1	2	-	-	-	-
2001	11	16	18	1	-	-	-	-
2002	9	15	17	1	-	-	-	-
2003	6	13	16	2	-	-	-	-
2004	6	13	15	3	9	17	9	4
2005	6	12	14	2	8	17	11	5
2006	6	9	14	2	9	15	11	6
2007	7	11	11	1	11	15	10	4
2008	8	12	10	1	11	17	8	3
2009	10	12	10	1	12	19	7	3
2010	10	12	8	1	14	18	8	3
2011	8	12	7	1	12	19	7	3
2012	8	9	8	1	13	17	5	2

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, är en ideell förening som har till uppgift att sprida information om alkohol och andra droger. Våra återkommande nationella undersökningar är Skolelevers drogvanor, Drogutvecklingen i Sverige och Narkotikatillgängligheten i Sverige. CAN genomför även lokala och regionala undersökningar på uppdrag av kommuner och län.